reflexion

Gapa och svälj – eller botten upp?

»I stället har vi fått in hybrischefer som kan management, vilket i praktiken tycks innebära att följa direktiv.«

Efter en svår terrorsommar återkommer vårdens ledningsvardag. E-posten fylls med uppmaningar om att fylla i balanserade styrkort, gå igenom budget- och avvikelserapporter samt att jämföras i olika kvantitetsregister. (Märk väl inte i kvalitetsregister!) Heidi Stensmyren skrev nyligen att »chefer som är läkare lyckas bättre«, och då menade hon inte Syrien och al-Qaida, som styrs av var sin ögonläkare med krav på blind lydnad. I stället förespråkar hon hybridchefer bevandrade i både medicin och management. Personer som klarar att växla yrkesfokus, som kan gå in i och ur rollen som medicinsk specialist respektive den som ledningsgeneralist.

I primärvården är denna form av läkarchef i det närmaste utrotad. I stället har vi fått in hybrischefer som kan management, vilket i praktiken tycks innebära att följa direktiv. Gapa och svälj. De kan inte medicin, vilket dessvärre inte stoppar dem från att ha bestämda åsikter om läkares specialistkompetenser eller om hur patientärenden ska handläggas. Här har vi en tydlig orsak till medarbetarnas missmod; ledarnas oförmåga att förstå verksamheten i dess helhet skapar resignation och ibland ren ilska.

Ett exempel är Nina Åkermans debattinlägg, hon som fick en propagandamusmatta med mottot: »Du har rätt att träffa din läkare inom fem dagar.« Musmattan hamnade i det runda arkivet, och Åkerman avslutade sin yrkeskarriär. En god ledare har autonomi att välja bort kvävande förslag men har framför allt en egen vision om vad hans eller hennes enhet gör om fem år. Detta med patientens bästa i fokus, med utgångspunkt i enhetens resurser och medarbetarnas kompetens – mer av botten upp!

Mikael Hasselgren
medicinsk redaktör
mikael.hasselgren@lakartidningen.se

Foto: Tobbe Nilsson/Scanpix

Glesbygd i samarbete med specialistteam. Storumans sjukstuga och Smärtrehab i Umeå arbetar tillsammans för patienter med långvarig smärta. KLINIK OCH VETENSKAP Sidan 1560

signerat
1543 Säkerhet går före straff *Marie Wedin*

reflexion
1539 Gapa och svälj – eller botten upp? *Mikael Hasselgren*

It debatt
1544 Tvångsvård med frågetecken *Herman Holm, Anna Björkdahl, Emma Björkenstam*

1545 Apropå! Att amma eller inte amma och en onyanserad opinion »Knattetanter« och amningsfascism *Hans De Keyzer*

aktuellt
1546 Industriavtalet görs om från grunden

1547 Industrin försöker återskapa förtroendet

1546 Ny modell för att bedöma arbetsförmåga prövas

1546 Yrkeskort och varningssystem kan väntas på EU-nivå

Hälso- och sjukvård mål vid väpnade konflikter

Patientsäkerhet

medicinsk kommentar
1552 EQUALIS expertgrupp i koagulation. Funktionell metod förstahandsval vid diagnostik av ärftlig antitrombinbrist *Karin Strandberg*

nya rön
1553 Möss och människor har nytta av fysisk aktivitet *Andrus Viidik*

Ökad risk för ny cancer hos barn som överlevt cancer *Anders Hansen*

1554 Lätt missa hjärtinfarkt efter icke-kardiell kirurgi *Karin Sundström*

Kraftigt ökad mortalitet för hemlösa *Anders Hansen*

Cirka 40 procent av gymnasieungdomar – både pojkar och flickor – bedömdes i en enkätstudie ha ett riskbruk av alkohol. Det fanns ett samband mellan riskbruk och utsatthet för fysiskt och sexuellt våld. **Sidan 1556**

Foto: Colourbox.com

innehåll nr 34 augusti 2011

1555 Antikoagulantia i tre månader oftast tillräckligt *Karin Sundström*

Även liten mängd blod i feces ökar risken för koloncancer *Anders Hansen*

klinik och vetenskap

1556 Originalstudie 40 procent av gymnasieelever riskbrukar alkohol. Starkt samband med utsatthet för fysiskt eller sexuellt våld *Carin Nilses, Helena Blom, Gun Heimer, Ingela Danielsson*

1560 Originalstudie Specialistteam och primärvård i glesbygd – ett smärtfritt samarbete. Teambaserat arbetssätt prövat för patienter med långvarig smärta *Solveig Hällgren, Martin Fahlström*

1564 Fallbeskrivning Ärftlig antitrombinbrist – ovanlig, men allvarlig. Ger stor risk för venös tromboembolism *Katarina Bremme, Pia Petrini, Marie Sallamba, Lilian Tengborn*

debatt och brev

1569 DSM-5: Psykiatrin vidgar sitt revir *Jan Håkansson*

1570 Replik till Johan Cullberg: Tvetydiga och svårtolkade resultat om antipsykotikas effekt på hjärnans volym *Robert Bodén, Eva Lindström, Leif Lindström*

1571 Replik: Vi måste veta mer om riskerna *Johan Cullberg*

1572 Kontraproduktivt att inte behandla streptokockorsakad halsinfektion *Kristian Roos, Anders Strömberg*

1573 Socialstyrelsen om amningsrekommendation: Saklig och objektiv information kan aldrig vara oetisk *Anders Tegnell, Kerstin Nordstrand*

Mer debatt på Lakartidningen.se

webbfrågan:

Frågar du om naturläkemedel?

Frågar du, när det kan vara relevant, dina patienter om de använder naturläkemedel? Se Klinik och vetenskap nr 32–33, sidan 1487.

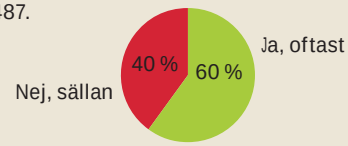

213 hade svarat den 22 augusti kl 11 .00.

Illustration: Hergé

KULTUR Seriefiguren Tintin lever ett hälsovådligt liv; i varje album råkar han ut för dramatiska händelser, men klarar sig alltid. Sidan 1575

kultur

1574 En handfast biomarkör *Lars Breimer*

1575 Tintin är klok – men är han riktigt frisk? *Jonas F Ludvigsson*

1576 Recensioner

1577 lediga tjänster

1579 platsannonser

1593 meddelanden

1594 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

mest läst på lakartidningen.se

Mest lästa artiklarna på Lakartidningen.se de senaste två veckorna:

1. Husläkare tackar för musmatta men tänker gå vid 62 (nr 29, sidan 1446)
2. WHO:s amningsrekommendation oetisk i utvecklade länder (nr 32, sidan 1503)
3. Vaccinerat par fick TBE (nr 29, sidan 1441)

TIPSA LÄKARTIDNINGEN

Har du ett nyhetstips – ta kontakt med redaktionen! Mejla till: tipsa@lakartidningen.se
Tala om ifall du vill vara anonym!

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Läkartidningen

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Lakartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövtrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonsservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonsservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för sveriges läkarförbund grundad 1904

Sveriges läkarförbund
den medicinska professionens organisation